

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (šeštoji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. kovo 12 d.*

„Bendra užsienio ir saugumo politika — Ribojamosios priemonės Sirijai — Lėšų išaldymas — Asmens įtraukimas į asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašą — Asmeniniai ryšiai su režimo nariais — Teisė į gynybą — Teisingas bylos nagrinėjimas — Pareiga motyvuoti — Įrodinėjimo pareiga — Teisė į veiksmingą teisminę gynybą — Proporcingumas — Nuosavybės teisė — Teisė į privatų gyvenimą“

Byloje T-202/12

Bouchra Al Assad, gyvenanti Damaske (Sirija), atstovaujama advokatų G. Karouni ir C. Dumont,

ieškovė,

prieš

Europos Sąjungos Tarybą, atstovojamą G. Étienne ir M.-M. Joséphidès,

atsakovę,

dėl prašymo iš dalies panaikinti, pirma, 2012 m. kovo 23 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimą 2012/172/BUSP, kuriuo įgyvendinamas Sprendimas 2011/782/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Sirijai (OL L 87, p. 103), antra, 2012 m. lapkričio 29 d. Tarybos sprendimą 2012/739/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Sirijai ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2011/782/BUSP (OL L 330, p. 21), trečia, 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 363/2013, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas (ES) Nr. 36/2012 dėl ribojamųjų priemonių, atsižvelgiant į padėtį Sirijoje (OL L 111, p. 1, klaidų ištaisymas OL L 127, 2013, p. 27), ir, ketvirta, 2013 m. gegužės 31 d. Tarybos sprendimą 2013/255/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Sirijai (OL L 147, p. 14) tiek, kiek šie aktai susiję su ieškove,

BENDRASIS TEISMAS (šeštoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas H. Kanninen, teisėjai G. Berardis (pranešėjas) ir C. Wetter,

posėdžio sekretorė C. Kristensen, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2013 m. rugsėjo 12 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: prancūzų.

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

- 1 Ieškovė Bouchra Al Assad yra Sirijos pilietė, Sirijos Arabų Respublikos prezidento Bashar Al Assad sesuo ir Sirijos vyriausybės nario Asif Shawkat žmona, o vėliau – našlė.
- 2 2011 m. gegužės 9 d. Europos Sąjungos Taryba, remdamasi ESS 29 straipsniu, priėmė Sprendimą 2011/273/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Sirijai (OL L 121, p. 11).
- 3 Šio sprendimo 3 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad priede išvardytiems asmenims, kurie atsakingi už civilių gyventojų smurtines represijas Sirijoje, ir su jais susijusiems asmenims nebūtų leidžiama atvykti į jų teritorijas ar vykti per jas tranzitu.
- 4 Sprendimo 2011/273 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad išaldomos visos asmenims, kurie atsakingi už civilių gyventojų Sirijoje smurtines represijas, ir su jais susijusiems fiziniams ar juridiniams asmenims ir subjektams priklausančios, jų nuosavybės teise turimos, valdomos arba kontroliuojamos lėšos ir ekonominiai ištekliai. Šio išaldymo sąlygos nustatytos kitose šio straipsnio dalyse.
- 5 Pagal Sprendimo 2011/273 5 straipsnio 1 dalį Taryba sudaro atitinkamų asmenų sąrašą.
- 6 Tą pačią dieną, remdamasi SESV 215 straipsnio 2 dalimi ir Sprendimu 2011/273, Taryba priėmė Reglamentą (ES) Nr. 442/2011 dėl ribojamųjų priemonių, atsižvelgiant į padėtį Sirijoje (OL L 121, p. 1). Šio reglamento 4 straipsnio 1 dalyje numatyta išaldyti visas II priede išvardytiems fiziniams ar juridiniams asmenims, subjektams ir organizacijoms priklausančias, jų valdomas, turimas ar kontroliuojamas lėšas ir ekonominius išteklius.
- 7 Sprendimas 2011/273 pakeistas 2011 m. gruodžio 1 d. Tarybos sprendimu 2011/782/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Sirijai ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2011/273 (OL L 319, p. 56).
- 8 Sprendimo 2011/782 18 straipsnio 1 dalis ir 19 straipsnio 1 dalis atitinka Sprendimo 2011/273 3 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 1 dalį, tik jos dar papildytos taip: jose nurodytos ribojamosios priemonės taip pat taikytinos iš režimo naudos gaunantiems arba jį remiantiems asmenims.
- 9 Reglamentas Nr. 442/2011 pakeistas 2012 m. sausio 18 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 36/2012 dėl ribojamųjų priemonių, atsižvelgiant į padėtį Sirijoje, kuriuo panaikinamas Reglamentas Nr. 442/2011 (OL L 16, p. 1).
- 10 2012 m. kovo 23 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu 2012/172/BUSP, kuriuo įgyvendinamas Sprendimas 2011/782 (OL L 87, p. 103), ieškovės pavardė įtraukta į Sprendimo 2011/782 I priede esantį sąrašą, nurodžius tokį motyvą:

„Bashar al Assad sesuo ir štabo vado pavaduotojo saugumo ir žvalgybos reikalais Asif Shawkat žmona. Dėl artimų asmeninių ir glaudžių finansinių ryšių su Sirijos prezidentu Bashar Al Assad ir kitais svarbiais Sirijos režimo asmenimis ji gauna naudos iš Sirijos režimo ir yra su juo susijusi.“
- 11 2012 m. kovo 23 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 266/2012, kuriuo įgyvendinama Reglamento Nr. 36/2012 32 straipsnio 1 dalis (OL L 87, p. 45), ieškovės pavardė įtraukta į Reglamento Nr. 36/2012 II priede esantį sąrašą, nurodžius tokį patį motyvą, koks nurodytas šio sprendimo 10 punkte.

- 12 2012 m. kovo 24 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* Taryba paskelbė Pranešimą asmenims ir subjektams, kuriems taikomos Sprendime 2011/782, kuris įgyvendinamas Įgyvendinimo sprendimu 2012/172, ir Reglamente Nr. 36/2012, kuris įgyvendinamas Įgyvendinimo reglamentu Nr. 266/2012, numatytos ribojamosios priemonės (OL C 88, p. 9, toliau – 2012 m. kovo 24 d. pranešimas).
- 13 Pagal šį pranešimą atitinkami asmenys ir subjektai gali pateikti Tarybai prašymą persvarstyti sprendimą įtraukti jų pavardes ir pavadinimus į sąrašus, pridėtus prie šio sprendimo 12 punkte nurodytų aktų, ir prie jo pridėti patvirtinamuosius dokumentus.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 14 Ieškiniu, kuris Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktas 2012 m. gegužės 16 d., ieškovė prašė panaikinti Įgyvendinimo sprendimą 2012/172, kiek jis su ja susijęs.
- 15 Dublike ieškovė patvirtino šį prašymą panaikinti aktą.
- 16 Pareiškimu, kuris Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktas 2013 m. sausio 30 d., ieškovė, atsižvelgusi į tai, kad Taryba priėmė 2012 m. lapkričio 29 d. sprendimą 2012/739/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Sirijai ir kuriuo panaikinamas Sprendimas 2011/782 (OL L 330, p. 21), paprašė leisti papildyti prašymą panaikinti taip, kad jis apimtų ne tik Įgyvendinimo sprendimą 2012/172, bet ir Sprendimą 2012/739, kurio I priedo 71 punkte nurodyta jos pavardė ir toks pats motyvas kaip ir šio sprendimo 10 punkte (toliau – prašymas panaikinti Sprendimą 2012/739).
- 17 Rašte, kuris Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktas 2013 m. vasario 28 d., Taryba nurodė, kad neturi pastabų dėl prašymo panaikinti Sprendimą 2012/739.
- 18 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu, Bendrasis Teismas (šeštoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį.
- 19 Pareiškimu, kuris Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktas 2013 m. liepos 30 d., ieškovė ir vėl paprašė leisti pakeisti reikalavimus taip, kad ieškiniu būtų prašoma panaikinti ir 2013 m. balandžio 22 d. Tarybos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 363/2013, kuriuo įgyvendinamas Reglamentas Nr. 36/2012 (OL L 111, p. 1, klaidų ištaisymas OL L 127, 2013, p. 27), ir 2013 m. gegužės 31 d. Tarybos sprendimą 2013/255/BUSP dėl ribojamųjų priemonių Sirijai (OL L 147, p. 14) tiek, kiek šie aktai, prie kurių pridėti sąrašai, kuriuose yra jos pavardė, turi įtakos jos padėčiai (toliau – prašymas panaikinti Įgyvendinimo reglamentą Nr. 363/2013 ir prašymas panaikinti Sprendimą 2013/255).
- 20 Taip pat 2013 m. liepos 30 d. ieškovė paprašė leisti pateikti naujus įrodymus, susijusius su jos vyro mirtimi ir jos apsigyvenimu Jungtiniuose Arabų Emyratuose kartu su čia besimokančiais vaikais (toliau – nauji įrodymai).
- 21 2013 m. rugpjūčio 21 d. Bendrojo Teismo šeštosios kolegijos pirmininko sprendimu nauji įrodymai buvo pridėti prie bylos medžiagos.
- 22 Rašte, kuris Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktas 2013 m. rugsėjo 4 d., Taryba nurodė, kad neturi pastabų dėl prašymo panaikinti Įgyvendinimo reglamentą Nr. 363/2013 ir prašymo panaikinti Sprendimą 2013/255.
- 23 Rašte, kuris Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktas 2013 m. rugsėjo 6 d., Taryba iš esmės nurodė, kad nauji įrodymai neturi reikšmės šios bylos sprendimui, nes ieškovės vyro mirtis ir vaikų mokymasis Jungtiniuose Arabų Emyratuose nekeičia jos ryšių su Sirijos režimu. Be to, Taryba pabrėžė, kad ieškovės pateikti dokumentai neįrodo, kad ji pati išvyko iš Sirijos.

- 24 Per 2013 m. rugsėjo 12 d. posėdį šalys buvo išklaustytos ir atsakė į Bendrojo Teismo žodžiu pateiktus klausimus. Konkrečiau kalbant, ieškovė patvirtino, kad pradinis ieškinys pateiktas dėl Sprendimo 2012/172, kuriuo jos pavardė buvo įtraukta į Sprendimo 2011/782 I priedą, panaikinimo. Šis pareiškimas buvo įtrauktas į teismo posėdžio protokolą.
- 25 Taip pat per posėdį Bendrasis Teismas paragino Tarybą pateikti įrodymą, kad ji ieškovei asmeniškai pranešė apie Įgyvendinimo reglamentą Nr. 363/2013.
- 26 Rašte, kuris Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktas 2013 m. rugsėjo 25 d., Taryba pateikė įrodymą, pirma, kad ji vienam iš ieškovės atstovų šioje byloje asmeniškai pranešė apie Įgyvendinimo reglamentą Nr. 363/2013 ir jo klaidų ištaisymą 2013 m. gegužės 13 d. registruotu laišku ir, antra, kad šis atstovas šį laišką gavo 2013 m. gegužės 17 d. Ieškovės pastabas dėl Tarybos pateiktų įrodymų Bendrojo Teismo kanceliarija gavo 2013 m. spalio 7 d.
- 27 2013 m. spalio 4 d. raštu ieškovė paprašė sustabdyti procesą, kad galėtų Tarybai pateikti prašymą iš naujo apsvarstyti jos situaciją.
- 28 2013 m. spalio 22 d. Bendrojo Teismo šeštosios kolegijos pirmininkas, susipažinęs su Tarybos nuomone, atmetė prašymą sustabdyti procesą ir nusprendė baigti žodinę proceso dalį.
- 29 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:
- panaikinti Įgyvendinimo sprendimą 2012/172, kiek jis su ja susijęs;
  - panaikinti Sprendimą 2012/739, kiek jis su ja susijęs;
  - panaikinti Įgyvendinimo reglamentą Nr. 363/2013, kiek jis su ja susijęs;
  - panaikinti Sprendimą 2013/255, kiek jis su ja susijęs;
  - priteisti iš Tarybos bylinėjimosi išlaidas.
- 30 Taryba Bendrojo Teismo prašo:
- atmesti ieškinį,
  - priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

Dėl prašymų pakeisti reikalavimus priimtinumom

- 31 Ieškovė prašė leisti išplėsti ieškinio dėl panaikinimo apimtį, t. y. kad juo taip pat būtų siekiama panaikinti Sprendimą 2012/739, Įgyvendinimo reglamentą Nr. 363/2013 ir Sprendimą 2013/255.

Dėl prašymo panaikinti Sprendimą 2012/739 ir prašymo panaikinti Sprendimą 2013/255

- 32 Primintina, kad, kaip matyti iš šio sprendimo 16 ir 19 punktų, pareiškus ieškinį, pirma, Sprendimas 2011/782, iš dalies pakeistas Įgyvendinimo sprendimu 2012/172, buvo panaikintas ir pakeistas Sprendimu 2012/739 ir, antra, kadangi pastarasis nebetaikytinas, buvo priimtas

Sprendimas 2013/255. Ieškovės pavardė įtraukta į Sprendimo 2012/739 ir Sprendimo 2013/255 I priede pateiktus sąrašus, nurodžius tokius pačius motyvus kaip ir nurodyti Sprendime 2012/172, cituojami šio sprendimo 10 punkte.

- 33 Šiuo klausimu reikia priminti, kad jeigu vykstant procesui aktas, dėl kurio pateiktas ieškinys, pakeičiamas kitu aktu, kurio dalykas tas pats, jis turėtų būti laikomas nauju faktu, leidžiančiu ieškovui pakeisti savo reikalavimus ir ieškinio pagrindus. Iš tiesų negali būti leidžiama, kad Europos Sąjungos institucija ar organas, atsikirsdamas į kaltinimus, nurodytus dėl vieno iš jo aktų pareikštame ieškinyje, galėtų iš dalies pakeisti šį aktą ar pakeisti jį kitu ir remtis šiuo pakeitimu vykstant procesui taip, kad kitai šaliai būtų atimta galimybė išplėsti savo pirminius reikalavimus ir ieškinio pagrindus vėlesniam aktui arba dėl jo pateikti papildomus reikalavimus ir ieškinio pagrindus (1982 m. kovo 3 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Alpha Steel prieš Komisiją*, 14/81, Rink. p. 749, 8 punktas ir 2013 m. gegužės 28 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Al Matri prieš Tarybą*, T-200/11, 80 punktas).
- 34 Prašymą panaikinti Sprendimą 2012/739 ir prašymą panaikinti Sprendimą 2013/255 reikia pripažinti priimtinais. Iš tikrųjų, atsižvelgiant į šių sprendimų, pagal kuriuos ieškovei toliau taikomos ribojamosios priemonės, kurios taikomos Sirijai, priėmimo datas (atitinkamai 2012 m. lapkričio 29 d. ir 2013 m. gegužės 31 d.), šie prašymai, kuriuos Bendrojo Teismo kanceliarija gavo atitinkamai 2013 m. sausio 30 d. ir 2013 m. liepos 30 d., aiškiai pateikti laikantis ieškinių dėl kiekvieno iš nagrinėjamų sprendimų pateikimo terminų.

Dėl prašymo panaikinti Įgyvendinimo reglamentą Nr. 363/2013

- 35 Kaip matyti iš šio sprendimo 11 punkto, ieškovės pavardė į Reglamento Nr. 36/2012 II priedo sąrašą įtraukta Įgyvendinimo reglamentu Nr. 266/2012.
- 36 Tačiau konstatuotina, kad pirminiu ieškiniu šioje byloje nebuvo prašoma panaikinti Reglamentą Nr. 36/2012, iš dalies pakeistą Įgyvendinimo reglamentu Nr. 266/2012.
- 37 Be to, konstatuotina, kad Įgyvendinimo reglamentu Nr. 363/2013 iš dalies pakeistas Reglamentas Nr. 36/2012.
- 38 Šiuo klausimu iš šio sprendimo 33 punkte primintos teismo praktikos matyti, kad prašymu pakeisti reikalavimus siekiama leisti ieškovui pakeisti ieškinio apimtį, jeigu vykstant procesui aktas, dėl kurio pateiktas ieškinys, visiškai arba iš dalies pakeistas kitu aktu.
- 39 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad prašymas panaikinti Įgyvendinimo reglamentą Nr. 363/2013 nepriimtinas, nes ieškovė ieškinio dalyką išplečia taip, kad jis apimtų ir aktą, nenurodytą ieškinyje, ir nebūtina išsakyti nuomonės dėl to, ar šis prašymas pateiktas per ieškiniams pateikti nustatytą terminą.
- 40 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškovės ieškinys dėl Įgyvendinimo sprendimo 2012/172, kuriuo jos pavardė įtraukta į Sprendimo 2011/782 I priede pateiktą sąrašą, Sprendimo 2012/739 ir Sprendimo 2013/255 panaikinimo, kiek šie aktai su ja susiję (toliau, kai apie juos kalbama kartu, – ginčijami sprendimai), priimtinas.

Dėl esmės

- 41 Grįsdama ieškinį ieškovė iš esmės remiasi keturiais pagrindais:
- pirmuoju dėl teisės į gynybą, teisės į teisingą bylos nagrinėjimą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimo;
  - antruoju dėl pareigos motyvuoti pažeidimo;

- trečiuoju dėl įrodymų, kad esama pakankamo ryšio tarp jos ir situacijos, dėl kurios buvo priimtos ribojamosios priemonės Sirijai, nebuvimo;
- ketvirtuoju dėl proporcingumo principo, nuosavybės teisės ir teisės į privatų gyvenimą pažeidimo.

42 Pirmiausia reikia išnagrinėti antrąjį ieškinio pagrindą, paskui pirmąjį, trečiąjį ir galiausiai ketvirtąjį.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, kildintino iš pareigos motyvuoti pažeidimo

43 Ieškovė nurodo, kad ginčijamuose sprendimuose nenurodytos specialios ir konkrečios priežastys, dėl kurių Taryba, naudodamasi savo diskrecija, mano, kad jai taikytinos ribojamosios priemonės Sirijai. Minėtuose sprendimuose pateikti motyvai yra neaiškūs ir bendro pobūdžio, juose tik konstatuojami jos asmeniniai ir šeiminiai ryšiai ir nepateikiama objektyvių įrodymų, kuriais remiantis būtų galima konstatuoti, kad ji dalyvauja veiksmuose, už kuriuos atsakingi jos artimieji.

44 Be to, priėmus ginčijamus sprendimus jai nebuvo pateikta jokių papildomų motyvų.

45 Taryba ginčija ieškovės argumentus.

46 Pirmiausia, reikia priminti, kad SESV 296 straipsnio antroje pastraipoje įtvirtinta pareiga nurodyti konkrečiam asmeniui jo nenaudai priimto akto motyvus siekiama, pirma, suteikti suinteresuotajam asmeniui pakankamai informacijos, kuri leistų žinoti, ar aktas yra pagrįstas, o jeigu jis turi trūkumų, – ginčyti jo galiojimą Sąjungos teisme ir, antra, leisti šiam teismui atlikti šio akto teisėtumo kontrolę. Taip suformuluota pareiga motyvuoti yra esminis Sąjungos teisės principas, nuo kurio gali būti nukrypstama tik dėl imperatyvių reikalavimų. Todėl iš esmės apie motyvus suinteresuotajam asmeniui turi būti pranešama kartu su jo nenaudai priimtu aktu ir motyvų stokos negali ištaisyti tai, kad suinteresuotasis asmuo apie akto motyvus sužino per procesą Sąjungos teisme (šiuo klausimu žr. 2012 m. lapkričio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Taryba prieš Bamba*, C-417/11 P, 49 punktą ir 2009 m. spalio 14 d. Bendrojo Teismo sprendimo *Bank Melli Iran prieš Tarybą*, T-390/08, Rink. p. II-3967, 80 punktą).

47 Dėl to Taryba privalo supažindinti asmenį arba subjektą, kuriam skirtos ribojamosios priemonės, su specifinėmis ir konkrečiomis priežastimis, dėl kurių mano, kad šių priemonių reikėjo imtis, išskyrus atvejus, kai perduoti tam tikrus duomenis draudžiama pagal imperatyvius reikalavimus, susijusius su Sąjungos ar jos valstybių narių saugumu arba jų tarptautiniais santykiais. Taigi ji turi nurodyti faktines ir teises aplinkybes, nuo kurių priklauso atitinkamų priemonių teisinis pagrindimas, ir argumentus, kuriais remdamasi nustatė šias priemones (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Bank Melli Iran prieš Tarybą* 81 punktą).

48 Be to, motyvai turi būti pritaikyti prie nagrinėjamo akto pobūdžio ir aplinkybių, kuriomis jis buvo priimtas. Reikalavimas motyvuoti turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkretaus atvejo aplinkybes, ypač į akto turinį, motyvų, kuriais remiamasi, pobūdį ir į interesą gauti paaiškinimus, kuri asmenys, jeigu šis aktas jiems skirtas, arba kiti asmenys, su kuriais šis aktas tiesiogiai ir konkrečiai susijęs, gali turėti. Nurodant motyvus, nereikalaujama tiksliai nurodyti visų svarbių faktinių ir teisinių aplinkybių, nes tai, ar akto motyvacija yra pakankama, turi būti vertinama atsižvelgiant ne tik į jo tekstą, bet ir į priėmimo aplinkybes bei nagrinėjamą sritį reglamentuojančių teisės normų visumą. Konkrečiai kalbant, asmens nenaudai priimtas aktas yra pakankamai motyvuotas, jeigu jis buvo priimtas suinteresuotajam asmeniui žinomomis aplinkybėmis, leidžiančiomis suprasti jo atžvilgiu nustatytos priemonės reikšmę (minėtų sprendimų *Taryba prieš Bamba* 53 ir 54 punktai ir *Bank Melli Iran prieš Tarybą* 82 punktas).

49 Nagrinėjama atveju Tarybos pateikti motyvai nuo ieškovės pavardės įtraukimo į ribojamųjų priemonių Sirijai sąrašus visą laiką buvo tokie:

„Bashar al Assad sesuo ir štabo vado pavaduotojo saugumo ir žvalgybos reikalais Asif Shawkat žmona. Dėl artimų asmeninių ir glaudžių finansinių ryšių su Sirijos prezidentu Bashar Al Assad ir kitais svarbiais Sirijos režimo asmenimis ji gauna naudos iš Sirijos režimo ir yra su juo susijusi.“

50 Reikia pažymėti, kad iš šių motyvų teksto ieškovė galėjo suprasti, kad į asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės Sirijai, sąrašus jos pavardė įtraukta dėl jos asmeninių ir šeiminių ryšių.

51 Tai, kad ieškovė gerai suprato, jog Taryba rėmėsi šiais ryšiais, patvirtina aplinkybė, kad šiame ieškinyje ji nurodė pagrindą (trečiasis ieškinio pagrindas), kuriame būtent ginčijo galimybę, jog Taryba ribojamąsias priemones jai taikytų vien remdamasi šiais ryšiais.

52 Be to, kadangi Tarybos pasirinkimo priežastys aiškiai nurodytos ginčijamuose sprendimuose, Bendrasis Teismas gali įvertinti jų pagrįstumą.

53 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pareiga motyvuoti aktą yra esminis procedūrinis reikalavimas, kurį reikia atskirti nuo klausimo dėl motyvų pagrįstumo, susijusio su ginčijamo akto teisėtumu iš esmės. Iš tikrųjų akto motyvacija formaliai atskleidžia motyvus, kuriais pagrįstas šis aktas. Jeigu šiuose motyvuose yra klaidų, jos lemia akto neteisėtumą iš esmės, bet ne jo motyvaciją, kurios gali pakakti net pateikiant klaidingus motyvus (šiuo klausimu žr. 2008 m. liepos 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Bertelsmann ir Sony Corporation of America prieš Impala*, C-413/06 P, Rink. p. I-4951, 181 punktą ir minėto Sprendimo *Taryba prieš Bamba* 60 punktą).

54 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti ieškinio pagrindą, kildintiną iš pareigos motyvuoti pažeidimo, nes Tarybos ieškovės atžvilgiu pateiktų motyvų pagrįstumą reikia vertinti nagrinėjant ieškinio pagrindą, kildintiną iš pakankamo ryšio tarp ieškovės ir situacijos, dėl kurios buvo nustatytos ribojamosios priemonės Sirijai, įrodymų nebuvimu.

Dėl pirmojo pagrindo, kildintino iš teisės į gynybą, teisės į teisingą bylos nagrinėjimą ir teisės į veiksmingą teisminę gynybą pažeidimo

55 Ieškovė nurodo, kad jos pavardė į asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės Sirijai, kurios, jos teigimu, yra baudžiamojo pobūdžio, sąrašą įtraukta pirmiau jai nepranešus apie įtraukimo priežastis ir jos neišklausius šiuo klausimu. Tai, kad šios priemonės turėjo būti netikėtos, nebūtų trukdę tam, kad ji būtų išklaudyta iki priemonių nustatymo.

56 Be to, ieškovės teigimu, Taryba neįvykdė pareigos pateikti jai Įgyvendinimo sprendimą 2012/172 ir nurodyti įtraukimo į sąrašą motyvus, nors jos adresas negalėjo būti nežinomas. 2012 m. kovo 24 d. pranešimo paskelbimas nesuteikė jai „konkrečios galimybės“ pateikti pastabų dėl jos įtraukimo į sąrašą. Iš tiesų šiame pranešime nurodyta galimybės iš naujo apsvarstyti procedūra neleido jai veiksmingai pareikšti savo nuomonės ir nesuteikė pakankamų garantijų. Todėl nelabai svarbu tai, kad ji nepateikė prašymo šiuo tikslu.

57 Galiausiai ieškovė tvirtina, kad negalėjo pasinaudoti savo teise į veiksmingą teisminę gynybą, nes Taryba jai nepateikė motyvų, dėl kurių jai buvo taikomos ribojamosios priemonės Sirijai.

58 Taryba ginčija ieškovės argumentus.

- 59 Primintina, kad pagrindinė teisė į gynybą per procedūrą prieš nustatant ribojamąją priemonę yra aiškiai įtvirtinta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos, kuriai ESS 6 straipsnio 1 dalyje suteikta tokia pati teisinė galia kaip ir Sutartims, 41 straipsnio 2 dalies a punkte (šiuo klausimu žr. 2011 m. gruodžio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš People's Mojahedin Organization of Iran*, C-27/09 P, Rink. p. I-13427, 66 punktą).
- 60 Taip pat reikia priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką veiksmingos teisminės gynybos principas yra bendrasis Sąjungos teisės principas, kylantis iš valstybėms narėms bendrų konstitucinių tradicijų, įtvirtintas 1950 m. lapkričio 4 d. Romoje pasirašytos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 ir 13 straipsniuose; be to, šis principas dar kartą patvirtintas Pagrindinių teisių chartijos 47 straipsnyje (2007 m. kovo 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Unibet*, C-432/05, Rink. p. I-2271, 37 punktas ir 2008 m. rugsėjo 3 d. Sprendimo *Kadi ir Al Barakaat International Foundation prieš Tarybą ir Komisiją*, C-402/05 P ir C-415/05 P, Rink. p. I-6351, toliau – Sprendimas *Kadi*, 335 punktas).
- 61 Be to, pagal nusistovėjusią teismo praktiką teisminės kontrolės, kuri turi būti vykdoma, be kita ko, ir dėl motyvų, kuriais Sąjungos institucija rėmėsi įtraukdama asmens pavardę ar subjekto pavadinimą į asmenų, kuriems taikomos šios institucijos nustatytos ribojamosios priemonės, sąrašus, teisėtumo, veiksmingumas reiškia, kad ši institucija kiek įmanoma turi pranešti atitinkamam asmeniui ar subjektui šiuos motyvus tuo metu, kai nusprendžia įtraukti jį į sąrašą, arba bent jau kuo greičiau po to, kai tai padaryta, kad šis asmuo ar subjektas per nustatytą terminą galėtų pasinaudoti teise pareikšti ieškinį (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Kadi* 336 punktą).
- 62 Šios pareigos pranešti motyvus laikymasis iš tiesų būtinas tiek tam, kad asmenys, kuriems ribojamosios priemonės taikomos, galėtų kuo geresnėmis sąlygomis ginti savo teises ir visiškai susipažinę su informacija nuspręsti, ar reikia kreiptis į Sąjungos teismą (šiuo klausimu žr. 1987 m. spalio 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Heylens ir kt.*, 222/86, Rink. p. 4097, 15 punktą), tiek tam, kad šis teismas galėtų visiškai vykdyti atitinkamo Sąjungos akto teisėtumo kontrolę, o tai jis privalo daryti pagal Sutartį (Sprendimo *Kadi* 337 punktas).
- 63 Taigi pagal šioje teismo praktikoje įtvirtintus reikalavimus Sprendimo 2011/782 21 straipsnio 2 ir 3 dalyse, Sprendimo 2012/739 27 straipsnio 2 ir 3 dalyse, Sprendimo 2013/255 30 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatyta, kad Taryba suinteresuotajam asmeniui apie savo sprendimą, įskaitant jo įtraukimo į sąrašą motyvus, praneša arba tiesiogiai, jei žinomas jo adresas, arba paskelbdama pranešimą, jam suteikdama galimybę pateikti pastabas. Jeigu pateikiama pastabų arba naujų esminių įrodymų, Taryba persvarsto savo sprendimą ir apie tai informuoja atitinkamą fizinį ar juridinį asmenį, subjektą ar organizaciją.
- 64 Nagrinėjamu atveju priėmus Įgyvendinimo sprendimą 2012/172 2012 m. kovo 24 d. buvo paskelbtas pranešimas, todėl ieškovė turėjo galimybę pateikti Tarybai pastabas.
- 65 Aplinkybė, kad šis pranešimas paskelbtas po to, kai ieškovės pavardė pirmą kartą buvo įtraukta į asmenų, kuriems taikomos atitinkamos ribojamosios priemonės, sąrašą, savaime negali būti pripažinta teisės į gynybą pažeidimu.
- 66 Šiuo klausimu primintina, kad pagal teismo praktiką, siekiant paisyti teisės į gynybą, visų pirma teisės būti išklaustam, kalbant apie ribojamąsias priemones, iš Sąjungos institucijų nereikalaujama šio įtraukimo motyvus pranešti atitinkamam asmeniui ar subjektui prieš pradinį asmens pavardės ar subjekto pavadinimo įtraukimą į sąrašą, kuriame nustatytos ribojamosios priemonės (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Kadi* 338 punktą).
- 67 Toks išankstinis pranešimas galėtų pakenkti lėšų ir ekonominių išteklių įšaldymo priemonių, kurias nustatė minėtos institucijos, veiksmingumui (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Kadi* 339 punktą).

- 68 Norint pasiekti ribojamųjų priemonių tikslą, tokios priemonės savo pobūdžiu turi būti netikėtos ir taikomos nedelsiant (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Kadi* 340 punktą).
- 69 Taigi Taryba neprivalėjo išklausti ieškovės iki jos įtraukimo į asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės Sirijai, sąrašus pirmą kartą.
- 70 Vis dėlto priimant Sprendimą 2012/739 ir Sprendimą 2013/255, t. y. vėlesnius aktus, kuriais ieškovės pavardė paliekama asmenų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašuose, iš esmės negalima pagrįstai remtis argumentu, susijusiu su minėtų priemonių netikėtumu (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Prancūzija prieš People's Mojahedin Organization of Iran* 62 punktą).
- 71 Tačiau iš teismo praktikos matyti, kad teisė būti išklaustam prieš priimant aktus, kuriais ir toliau taikomos ribojamosios priemonės asmenims, kuriems šios priemonės jau taikomos, leidžia teigti, kad Taryba turi naujų įrodymų dėl šių asmenų (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Prancūzija prieš People's Mojahedin Organization of Iran* 63 punktą).
- 72 Nagrinėjamu atveju pažymėtina, kad palikdama ieškovės pavardę asmenų, kuriems taikytinos ribojamosios priemonės Sirijai, sąrašuose Taryba nepateikė jokių naujų įrodymų, t. y. tokių, apie kuriuos ieškovė nebuvo informuota pirmą kartą ją įtraukus į sąrašus.
- 73 Šiuo klausimu primintina, kad pagal šio sprendimo 63 punkte nurodytas nuostatas ieškovė turėjo galimybę savo iniciatyva būti Tarybos išklaudyta, ir nėra reikalo pateikti naujo aiškaus siūlymo prieš priimant kiekvieną vėlesnį aktą, nesant naujų įrodymų dėl jos.
- 74 Tačiau ieškovė nepasinaudojo šia galimybe.
- 75 Be to, Sprendimo 2012/739 paskelbimo dieną *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* Taryba paskelbė Pranešimą asmenims ir subjektams, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, numatytos Sprendime 2012/739 ir Reglamente Nr. 36/2012, kuris įgyvendinamas Tarybos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1117/2012 (OL C 370, 2012, p. 6).
- 76 2013 m. balandžio 23 d. *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* Taryba paskelbė Pranešimą asmenims ir subjektams, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, numatytos Sprendime 2012/739, kuris įgyvendinamas Tarybos Įgyvendinimo sprendimu 2013/185/BUSP, ir Reglamente Nr. 36/2012, kuris įgyvendinamas Įgyvendinimo reglamentu Nr. 363/2013 (OL C 115, p. 5).
- 77 Šių pranešimų turinys iš esmės toks pats kaip ir 2012 m. kovo 24 d. pranešimo.
- 78 Šiomis aplinkybėmis konstatuotina, kad ieškovė kelis mėnesius turėjo galimybę ginčyti informaciją, pateisinančią jos įtraukimą į priedą, kuriame nurodyti asmenys, kuriems taikytinos ribojamosios priemonės, ir palikimą jame.
- 79 Dėl argumento, kad Taryba neišklausė ieškovės, konstatuotina, kad nei nagrinėjami teisės aktai, nei bendrasis teisės į gynybą paisymo principas nesuteikia suinteresuotiesiems asmenims teisės į tokį išklausimą (pagal analogiją žr. 2008 m. spalio 23 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *People's Mojahedin Organization of Iran prieš Tarybą*, T-256/07, Rink. p. II-3019, 93 punktą ir jame nurodytą teismo praktiką).
- 80 Kalbant apie ieškovės argumentą, kad jai nebuvo asmeniškai pranešta apie Įgyvendinimo sprendimą 2012/172, pažymėtina, kad ieškovė nė nebandė ginčyti Tarybos teiginio, kad šiai nebuvo žinomas ieškovės adresas šio akto priėmimo metu.

- 81 Bet kuriuo atveju, net ir darant prielaidą, kad Taryba negalėjo nežinoti ieškovės adreso, pažymėtina, pirma, kad nepagrįsta panaikinti nagrinėjamą aktą vien remiantis aplinkybe, kad nebuvo asmeniškai pranešta apie Įgyvendinimo sprendimą 2012/172, nors į ją atsižvelgiama nustatant momentą, nuo kurio pradamas skaičiuoti ieškinio pareiškimo terminas. Antra, ieškovė nesiremia argumentais, kuriais siektų įrodyti, jog nagrinėjamu atveju dėl to, kad jai nebuvo asmeniškai pranešta apie Įgyvendinimo sprendimą 2012/172, buvo pažeistos jos teisės, o tai pateisintų šio sprendimo panaikinimą, kiek jis su ja susijęs.
- 82 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad ieškovės teisė į gynybą nepažeista nei įtraukiant ją į asmenų, kuriems taikytinos ribojamosios priemonės Sirijai, sąrašus, nei paliekant juose.
- 83 Todėl reikia atmesti šį ieškinio pagrindą.

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, susijusio su pakankamo ryšio tarp ieškovės ir situacijos, dėl kurios buvo nustatytos ribojamosios priemonės Sirijai, įrodymų nebuvimu

- 84 Ieškovė skundžiasi tuo, kad ginčijamuose sprendimuose nėra įrodymų, patvirtinančių jos, jos elgesio ir veiklos ryšį su ribojamųjų priemonių Sirijai tikslais. Kadangi ieškovė yra tik namais besirūpinanti motina, nevykdanti jokių viešųjų ar ekonominių pareigų, vien tai, kad egzistuoja minėtuose sprendimuose nurodyti asmeniniai ir šeiminiai ryšiai, nepateisina jos įtraukimo į asmenų, kuriems taikytinos šios priemonės, sąrašus. Be to, ji pažymi, kad nagrinėjamu laikotarpiu jos sutuoktinis mirė.
- 85 Anot ieškovės, Taryba darė netinkamą prielaidą, kad dėl jos asmeninių ir šeiminių ryšių ji gauna naudos iš Sirijos režimo ir yra su juo susijusi, nors į nagrinėjamus sąrašus ji būtų galėjusi įtraukti ją tik jei būtų turėjusi realaus elgesio, patvirtinančio asmeninę jos atsakomybę, įrodymų. Šiuo klausimu ieškovė, be kita ko, remiasi 2012 m. kovo 13 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Tay Za prieš Tarybą* (C-376/10 P). Be to, ji tvirtina, kad Bendrasis Teismas negali apsiriboti tik Tarybos nurodytų motyvų abstrakčios tikimybės patikrinimu, bet turi įsitikinti, kad ji rėmėsi tikslia ir konkrečia informacija ir įrodymais, o taip nebuvo nagrinėjamu atveju. Turėtų būti tokia pati kontrolė, kokia taikoma Bendrajam Teismui tikrinant teroristams taikomas ribojamąsias priemones.
- 86 Galiausiai ieškovė pažymi, kad įrodymų ginčijamuose sprendimuose nebuvimas negali būti ištaisytas Tarybai pateikiant Bendrajam Teismui ištraukas iš interneto svetainių, kad įrodytų, jog ji ištraukusi į Sirijos politinį gyvenimą. Iš tikrųjų, tai yra grynai spekuliatyvaus pobūdžio informacija.
- 87 Taryba ginčija ieškovės argumentus.
- 88 Primintina, kad pagal Sprendimo 2011/782 18 straipsnio 1 dalį ir 19 straipsnio 1 dalį leidimo atvykti į valstybių narių teritorijas apribojimai ir lėšų bei ekonominių išteklių įšaldymas taikomi ne tik asmenims, kurie atsakingi už smurtines represijas prieš civilius gyventojus Sirijoje, bet ir iš režimo naudos gaunantiems arba jį remiantiems asmenims ir su jais susijusiems asmenims. Šios nuostatos atitinkamai yra ir Sprendimo 2012/739 24 straipsnio 1 dalyje ir 25 straipsnio 1 dalyje, Sprendimo 2013/255 27 straipsnio 1 dalyje ir 28 straipsnio 1 dalyje.
- 89 Tokiu būdu Taryba siekė nustatyti prezumpciją: jei asmenų ryšiai su Sirijos režimo nariais įrodyti, konstatuotina, kad tokie asmenys gauna iš jo naudos arba jį remia, todėl yra su juo susiję.
- 90 Dėl ieškovės Taryba nusprendė, kad ji „[gavo] naudos iš Sirijos režimo ir [buvo] su juo susijusi“, nes yra prezidento Bashar Al Assad sesuo, štabo vado pavaduotojo saugumo ir žvalgybos reikalams Asif Shawkat žmona ir palaikė glaudžius ryšius su kitais svarbiais Sirijos režimo asmenimis.
- 91 Reikia patikrinti, ar dėl to Taryba padarė teisės klaidą.

- 92 Pirmiausia primintina, kad, kalbant apie trečiajai šaliai taikomas ribojamąsias priemones, iš teismo praktikos matyti, jog fizinių asmenų, kuriems jos gali būti taikomos, kategorijos apima ir tuos asmenis, kurių ryšys su atitinkama trečiąja šalimi yra akivaizdus, t. y., be kita ko, su šių valstybių vadovais susijusius asmenis. Šis kriterijus gali būti naudojamas, jeigu jis numatytas nagrinėjamuose ribojamąsias priemones nustatančiuose aktuose ir atitinka šių aktų tikslą (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Tay Za prieš Tarybą* 68 ir 69 punktus).
- 93 Nagrinėjamu atveju, pirma, konstatuotina, kad ieškovė aiškiai yra su Sirijos režimo vadovais susijęs asmuo dėl šeiminių ryšių su šios šalies prezidentu ir jos sutuoktinio (kol buvo gyvas) pareigū.
- 94 Tačiau, pirma, šiam mirus, Taryba turėjo iš dalies pakeisti Sprendimą 2012/739 šiuo klausimu ir atsižvelgti į šį įvykį priimdama Sprendimą 2013/255.
- 95 Antra, nuoroda „kiti svarbūs Sirijos režimo asmenys“ yra pernelyg neaiški ir jos nepakanka, kad būtų galima pateisinti ieškovės įtraukimą į asmenų, kuriems taikytinos nagrinėjamos ribojamosios priemonės, sąrašus ir palikimą jame.
- 96 Tačiau pakanka vien remtis aplinkybe, jog ieškovė yra Bashar Al Assad sesuo, kad Taryba galėtų konstatuoti, jog ji susijusi su Sirijos vadovais, kaip tai suprantama pagal šio sprendimo 88 punkte nurodytas nuostatas, tuo labiau kad šeimos valdžios valdymo tradicija šioje šalyje yra gerai žinomas faktas, į kurį Taryba galėjo atsižvelgti.
- 97 Todėl, priešingai, nei iš esmės teigia ieškovė, jos situacijai taikyti prezumpciją, kad ji gauna naudos iš Sirijos režimo ir yra su juo susijusi, nereikia prieštarauti minėtame Sprendime *Tay Za prieš Tarybą* pateiktiems išaiškinimams. Iš tikrųjų šiame sprendime Teisingumo Teismas konstatavo, kad valstybės, kuriai skirtos Tarybos nustatytos ribojamosios priemonės, ir fizinio asmens, priklausančio įmonės vadovo, susijusio su šios valstybės vyriausybe, šeimai, ryšys nepakankamas, kad šiam asmeniui būtų galima taikyti minėtas ribojamąsias priemones (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Tay Za prieš Tarybą* 63–65 punktus). Tačiau jis pripažino, kad fizinių asmenų, kuriems gali būti taikomos tikslinės ribojamosios priemonės, kategorijai priskirtini asmenys, kurių ryšys su atitinkama trečiąja šalimi yra akivaizdus, t. y. trečiųjų šalių vadovai ir su šiais vadovais susiję asmenys (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Tay Za prieš Tarybą* 68 punktą). Taigi, akivaizdu, kad nagrinėjamu atveju ieškovė su Sirijos režimu yra daug labiau tiesiogiai susijusi ir todėl šiam ryšiui netaikytina tokia pati kontrolė, kaip Teisingumo Teismo nurodyta minėtame Sprendime *Tay Za prieš Tarybą*.
- 98 Antra, reikia išnagrinėti, ar Tarybos naudota prezumpcija, kad ieškovė gauna naudos iš Sirijos režimo ir yra su juo susijusi, proporcinga jos siekiamam tikslui ir ar nugincijama, nes klausimas, ar apsaugota ieškovės teisė į gynybą, išnagrinėtas aptariant pirmąjį ieškinio pagrindą.
- 99 Kaip matyti iš Sprendimo 2011/273 konstatuojamųjų dalių, Taryba ribojamąsias priemones trečiajai šaliai, t. y. Sirijai, nustatė reaguodama į šios šalies valdžios institucijų vykdomas smurtines represijas prieš civilius gyventojus. Tuo pačiu susirūpinimu pagrįsti ginčijami sprendimai, priimti po Sprendimo 2011/273. Šiuo klausimu konstatuotina, kad jeigu nagrinėjamos ribojamosios priemonės būtų taikomos tik Sirijos režimo vadovams, Tarybos siekiami tikslai galėtų būti nepasiekti, nes šie vadovai galėtų lengvai šias priemones apeiti pasinaudodami savo artimaisiais. Dėl šio aspekto primintina, kad pagal teismo praktiką trečiosios šalies sąvoka gali apimti ne tik jos vadovus, bet ir su jais susijusius asmenis (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Tay Za prieš Tarybą* 43 ir 63 punktus ir juose minėtą teismo praktiką).
- 100 Be to, pažymėtina, kad nagrinėjama prezumpcija yra nugincijama. Iš tikrųjų iš šio sprendimo 63 punkte nurodytų nuostatų matyti, kad Taryba asmenims, kuriems taikytinos nagrinėjamos ribojamosios priemonės, suteikia galimybę jai pateikti pastabas ir, jeigu pateikiama pastabų arba naujų esminių įrodymų, Taryba persvarsto savo sprendimą. Taigi asmenys, kuriems taikytinos ribojamosios

priemonės, gali paneigti šią prezumpciją įrodydami, kad, nors ir esama jų asmeninių ar šeiminių ryšių su Sirijos režimo vadovais, jie negauna naudos iš šio režimo ir nėra su juo susiję, būtent remdamiesi faktais ir informacija, kuriuos tik jie vieni gali žinoti.

- 101 Nors tiesa, kad pagal teismo praktiką būtent kompetentinga Sąjungos institucija kilus ginčui turi patvirtinti motyvų, nurodytų dėl atitinkamo asmens atžvilgiu, pagrįstumą, o ne šis asmuo turi pateikti šių motyvų pagrįstumą paneigiančių įrodymų (2013 m. liepos 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija ir kt. prieš Kadi*, C-584/10 P, C-593/10 P ir C-595/10 P, 121 punktas; šiuo klausimu taip pat žr. minėto Sprendimo *Bank Melli Iran prieš Tarybą* 37 ir 107 punktus), konstatuotina, jog nagrinėjamu atveju ieškovė neginčija Tarybos nurodyto fakto, kad ji yra Bashar Al Assad sesuo, o tik kritikuoja Tarybos remiantis šiuo faktu padarytas išvadas, kad ji dėl to gauna naudos iš Sirijos režimo ir yra su juo susijusi.
- 102 Tačiau ieškovė nepasinaudojo galimybe pateikti Tarybai pastabas, kad paaiškintų, kodėl šeiminių ryšių negalima pateisinti jos įtraukimo į sąrašą, ir nepateikė jai prašymo persvarstyti jos situaciją ir įrodymų, kurie leistų konstatuoti, kad nepaisant ryšio su Bashar Al Assad, ji negavo naudos iš Sirijos režimo ir nebuvo su juo susijusi.
- 103 Bendrajam Teismui ieškovė vien nurodė argumentus, susijusius su tariamu jos, kaip namais besirūpinančios motinos, vaidmeniu, į juos Taryba atsakė kaip pavyzdį pateikdama ištraukas iš tam tikrų žiniasklaidos interneto svetainių, kuriose nurodomas ieškovės politinis vaidmuo. Šiomis ištraukomis siekiama ne įrodyti ieškovės tiesioginį ryšį su represijomis prieš civilius gyventojus Sirijoje, o tik patvirtinti, kad Taryba galėjo preziumuoti, jog ji susijusi su režimu.
- 104 Ieškovė pateikė naujus įrodymus (žr. šio sprendimo 20 punktą), susijusius būtent su faktu, kad jos vaikai šiuo metu mokosi Jungtiniuose Arabų Emyratuose. Tačiau vien šios aplinkybės, net ir tariant, kad ja remiantis galima daryti išvadą, kad pati ieškovė išvyko iš Sirijos, nepakanka, jog būtų galima konstatuoti, kad ieškovė nepritarė Sirijos režimui ir todėl turėjo bėgti iš šalies. Iš tikrųjų, kaip nurodė Taryba, galimybė, kad ieškovė pakeitė gyvenamąją vietą, gali būti paaiškinta remiantis daugybe kitų priežasčių, pavyzdžiui, pablogėjusia saugumo situacija Sirijoje.
- 105 Trečia, primintina, kad Tarybos prezumpcijos taikymas numatytas ginčijamuose sprendimuose (žr. šio sprendimo 88 punktą) ir kad ji leidžia užtikrinti jais siekiamus tikslus (žr. šio sprendimo 99 punktą).
- 106 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šį ieškinio pagrindą reikia atmesti.

Dėl ketvirtojo pagrindo, kildintino iš proporcingumo, nuosavybės teisės ir teisės į privatų gyvenimą pažeidimo

- 107 Ieškovė tvirtina, kad jos įtraukimu į asmenų, kuriems taikytinos ribojamosios priemonės Sirijai, sąrašus pažeidžiamas proporcingumo principas, be kita ko, įtvirtintas Pagrindinių teisių chartijos 52 straipsnio 1 dalyje. Iš tikrųjų, nesant jokių jos neigiamų elgesį patvirtinančių įrodymų, nebuvo būtina jos įtraukti į sąrašus, ir tai nepadedą pasiekti šiomis priemonėmis siekiamų tikslų.
- 108 Anot ieškovės, dėl lėšų išaldymo ginčijamais sprendimais taip pat pažeidžiama jos teisė į nuosavybę, be kita ko, užtikrinama Pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnio 1 dalyje, nes jai užkertamas kelias laisvai naudotis savo nuosavybe, ir toks jos teisės ribojimas nebūtinai arba netinkamas Tarybos siekiamiems tikslams pasiekti. Teigiama, kad dėl jai taikomų ribojamųjų priemonių, nepaisant jų apsauginio pobūdžio ir taikymo tik Sąjungoje esantiems ekonominiams ištekliams, iš jos atimama teisė į nuosavybę, nes ji nebegali ja disponuoti.
- 109 Dėl tų pačių priežasčių nagrinėjamomis priemonėmis nustatyti judėjimo laisvės apribojimai pažeidžia jos teisę į privatų gyvenimą, be kita ko, įtvirtintą Pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnyje.

- 110 Galiausiai ieškovė pažymi, kad ginčijamuose sprendimuose numatyta nepakankama galimybė netaikyti šių apribojimų, nes juose numatyta, kad šiuo klausimu papildomas prašymas pateikiamas *a posteriori*, t. y. po to, kai nagrinėjamų teisių esmė jau pažeista, o sprendimas taikyti šias išimtis priklauso Tarybos ir valstybių narių diskrecijai.
- 111 Taryba ginčija ieškovės argumentus.
- 112 Primintina, kad teisė į nuosavybę yra bendrųjų Sąjungos teisės principų dalis ir yra įtvirtinta Pagrindinių teisių chartijos 17 straipsnyje. Kiek tai susiję su teise į privataus gyvenimo gerbimą, Pagrindinių teisių chartijos 7 straipsnyje pripažįstama teisė į privataus ir šeimos gyvenimo gerbimą (šiuo klausimu žr. 2012 m. gruodžio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo *O. ir kt., C-356/11* ir *C-357/11*, 76 punktą).
- 113 Remiantis nusistovėjusia teismo praktika, šioms pagrindinėms teisėms Sąjungos teisėje nėra suteikiama absoliuti apsauga, bet jos turi būti vertinamos atsižvelgiant į funkciją visuomenėje (šiuo klausimu žr. Sprendimo *Kadi* 355 punktą). Todėl gali būti nustatyti naudojimosi šiomis teisėmis apribojimai, jeigu jie faktiškai atitinka Sąjungos siekiamus bendrojo intereso tikslus ir siekiamo tikslo atžvilgiu tai nėra neproporcingas ir neleistinas veikimas, pažeidžiantis šių garantuojamų teisių esmę (šiuo klausimu žr. 1996 m. liepos 30 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Bosphorus, C-84/95*, Rink. p. I-3953, 21 punktą ir 2012 m. lapkričio 15 d. Sprendimo *Al-Aqsa prieš Tarybą ir Nyderlandai prieš Al-Aqsa, C-539/10 P* ir *C-550/10 P*, 121 punktą).
- 114 Be to, iš nusistovėjusios teismo praktikos matyti, kad proporcingumo principas yra vienas iš bendrųjų Sąjungos teisės principų, pagal jį reikalaujama, kad Sąjungos teisės nuostatoje numatytos priemonės būtų tinkamos atitinkamais teisės aktais siekiamiems teisėtiems tikslams pasiekti ir neviršytų to, kas būtina jiems pasiekti (2011 m. gegužės 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Liuksemburgas prieš Parlamentą ir Tarybą, C-176/09*, Rink. p. I-3727, 61 punktą ir minėto Sprendimo *Al-Aqsa prieš Tarybą ir Nyderlandai prieš Al-Aqsa* 122 punktą).
- 115 Nagrinėjamu atveju ginčijamuose sprendimuose nustatytas asmenų, nurodytų kaip susijusių su Sirijos režimu, lėšų, finansinio turto ir kitų ekonominių išteklių išaldymas ir draudimas jiems atvykti į Sąjungos teritoriją (toliau – nagrinėjamos priemonės) yra apsaugos priemonė, kuria iš atitinkamų asmenų nėra atimama jų nuosavybė ar pažeidžiama teisė į privataus gyvenimo gerbimą (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. Sprendimo *Kadi* 358 punktą). Tačiau nagrinėjamomis priemonėmis neabejotinai apribojamas naudojimasis nuosavybės teise ir daromas poveikis privačiam ieškovės gyvenimui (šiuo klausimu ir pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Al-Aqsa prieš Tarybą ir Nyderlandai prieš Al-Aqsa* 120 punktą).
- 116 Kiek tai susiję su nagrinėjamų priemonių tinkamumu užsibrėžtiems tikslams pasiekti, atsižvelgiant į tokį tarptautinei bendrijai svarbų bendrojo intereso tikslą kaip civilių gyventojų apsauga, šios priemonės savaime nėra netinkamos (šiuo klausimu žr. minėtų sprendimų *Bosphorus* 26 punktą; *Kadi* 363 punktą ir *Al-Aqsa prieš Tarybą ir Nyderlandai prieš Al-Aqsa* 123 punktą).
- 117 Dėl nagrinėjamų priemonių būtinumo reikia konstatuoti, kad alternatyvios ir mažiau varžančios priemonės, kaip antai išankstinio leidimo sistema arba pareiga *a posteriori* pagrįsti pervestų lėšų panaudojimą, neleidžia taip pat veiksmingai pasiekti norimo tikslo, t. y. daryti spaudimo Sirijos režimo, kuris persekioja civilius gyventojus, rėmėjams, visų pirma atsižvelgiant į galimybę apeiti nustatytus apribojimus (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Al-Aqsa prieš Tarybą ir Nyderlandai prieš Al-Aqsa* 125 punktą).

- 118 Be to, reikia priminti, kad Sprendimo 2011/782 19 straipsnio 3–7 dalyse, Sprendimo 2012/739 25 straipsnio 3–11 dalyse ir Sprendimo 2013/255 28 straipsnio 3–11 dalyse numatyta galimybė, pirma, leisti naudotis išaldytomis lėšomis siekiant patenkinti pagrindinius poreikius ar įvykdyti tam tikrus įsipareigojimus ir, antra, išduoti specialius leidimus, leidžiančius panaikinti lėšų, kito finansinio turto ar kitų ekonominių išteklių išaldymą.
- 119 Pagal Sprendimo 2011/782 18 straipsnio 6 dalį, Sprendimo 2012/739 24 straipsnio 6 dalį ir Sprendimo 2013/255 27 straipsnio 6 dalį kompetentinga valstybės narės valdžios institucija gali leisti atvykti į savo teritoriją dėl skubaus humanitarinio poreikio.
- 120 Galiausiai, ieškovės palikimas ginčijamų sprendimų prieduose numatytuose sąrašuose negali būti kvalifikuojamas kaip neproporcingas dėl tariamai galimo neriboto pobūdžio. Iš tikrųjų, šis palikimas reguliariai persvarstomas tam, kad būtų galima įsitikinti, kad asmenys ir subjektai, kurie nebeatitinka įtraukimo į nagrinėjamą sąrašą kriterijų, būtų iš jo išbraukti (pagal analogiją žr. Sprendimo *Kadi* 365 punktą ir minėto Sprendimo *Al-Aqsa prieš Tarybą ir Nyderlandai prieš Al-Aqsa* 129 punktą).
- 121 Darytina išvada, kad atsižvelgiant į ypatingą civilių gyventojų Sirijoje apsaugos svarbą ir ginčijamuose sprendimuose numatytas išimtis, ginčijamuose sprendimuose nustatyti ieškovės nuosavybės teisės ir teisės į privataus gyvenimo gerbimą apribojimai nėra neproporcingi.
- 122 Todėl šį ieškinio pagrindą, o kartu ir visą ieškinį reikia atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 123 Pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti išlaidas pagal Tarybos pateiktus reikalavimus.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (šeštoji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. Bouchra Al Assad padengia bylinėjimosi išlaidas.**

Kanninen

Berardis

Wetter

Paskelbta 2014 m. kovo 12 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.